

BORBA PROTIV KLIMATSKIH PROMJENA

Europska unija jedna je od gospodarskih sila koja predvodi u području borbe protiv emisija stakleničkih plinova. Godine 2020. [emisije stakleničkih plinova u EU-u smanjile su se za 31 %](#) u odnosu na 1990. i dosegle najnižu razinu u 30 godina, što je premašilo cilj EU-a iz Protokola iz Kyota prema kojem se emisije do 2020. moraju smanjiti za 20 %. Europska komisija 2019. predstavila je europski zeleni plan, a sada predlaže paket mjera s pomoću kojih bi se ciljevi EU-a u pogledu smanjenja emisija do 2030. povećali na 55 % i postupno ukidanje fosilnih goriva u gospodarstvu EU-a do 2050. godine, u skladu s Pariškim sporazumom.

PRAVNA OSNOVA I CILJEVI

U skladu s člankom 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije borba protiv klimatskih promjena izričit je cilj politike EU-a u području okoliša.

OPĆI KONTEKST

Ljudske aktivnosti, kao što su sagorijevanje fosilnih goriva, krčenje šuma i poljoprivreda, dovode do stvaranja emisija stakleničkih plinova kao što su ugljični dioksid (CO₂), metan (CH₄), dušikov oksid (N₂O) i fluorougljik. Ti staklenički plinovi zadržavaju toplinu koja isparava sa zemljine površine i sprečavaju njezino širenje u svemir te na taj način uzrokuju globalno zagrijavanje. Prema [šestom objedinjenom izvješću o klimatskim promjenama](#) Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) objavljenom u ožujku 2023. najbolje procjene porasta prosječne globalne temperature do kraja stoljeća kreću se od 1,4 °C do 4,4 °C.

Globalno zagrijavanje dovelo je do ekstremnih vremenskih nepogoda (npr. poplava, suša, obilnih kiša, toplinskih valova), šumskih požara, nestajanja ledenjaka i porasta razine mora, gubitka biološke raznolikosti, biljnih bolesti i pojave nametnika, nestašice hrane i pitke vode, dezertifikacije te posljedičnih migracija ljudi, a taj će se trend nastaviti i u budućnosti. Znanstveno je dokazano da bi rizik od ireverzibilnih i katastrofalnih promjena uvelike porastao kada bi se temperature uslijed globalnog zagrijavanja povećale za više od 2 °C, pa čak i 1,5 °C, iznad razina iz predindustrijskoga doba.

U skladu sa Sternovim izvješćem iz 2006. trošak suzbijanja globalnog zagrijavanja svake bi godine iznosio 1 % svjetskog BDP-a, dok bi nedjelovanje značilo trošak od najmanje 5 %, a u najgorem slučaju i do 20 % svjetskog BDP-a. Stoga bi u gospodarstvo s niskom razinom ugljika bilo potrebno uložiti samo manji dio ukupnog BDP-a kako bi, nasuprot tome, borba protiv klimatskih promjena donijela mnogo veće neto koristi.

Protokol iz Kyota bio je prvi međunarodni ugovor kojim su utvrđeni pravno obvezujući ciljevi za smanjenje emisija stakleničkih plinova. Usvojen je 11. prosinca 1997., a stupio je na snagu 2005. Protokol su ratificirale 192 stranke i on predstavlja ključni međunarodni sporazum za borbu protiv klimatskih promjena. Industrijalizirane zemlje obvezale su se smanjiti svoje emisije stakleničkih plinova u skladu s dogovorenim pojedinačnim ciljevima na temelju načela „zajedničke, ali diferencirane odgovornosti i pojedinačne mogućnosti”. Prvi univerzalni sporazum za borbu protiv klimatskih promjena donesen je u Parizu u prosincu 2015. na 21. konferenciji stranaka (COP21) Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama. Pariškim sporazumom porast prosječne globalne temperature nastoji se zadržati na razini „znatno manjoj” od 2°C, pri čemu se teži zadržati ga na 1,5°C iznad temperatura iz predindustrijskog doba. Kako bi se postigao taj cilj, stranke nastoje što prije postići najvišu razinu globalnih emisija stakleničkih plinova te dosegnuti nultu neto stopu emisija u drugoj polovici ovog stoljeća. Financijska sredstva trebaju biti primjerena tim ciljevima. Po prvi put sve stranke moraju uložiti ambiciozne napore u smanjenje emisija stakleničkih plinova, slijedeći načelo „zajedničkih, ali različitih odgovornosti i odgovarajućih mogućnosti”, tj. u skladu s pojedinačnom situacijom i mogućnostima kojima raspolažu. Od njih se zahtijeva da svakih pet godina unaprijede svoje planove djelovanja u području klime („doprinosi utvrđeni na nacionalnoj razini”) i da o njima obavijeste na transparentan način. Najranjivije i najmanje razvijene zemlje te male otočne zemlje u razvoju podupirat će se financijskim sredstvima i sredstvima za izgradnju kapaciteta. Prilagodba (npr. očuvanje vode, plodored, javno planiranje i podizanje svijesti, povećanje visine nasipa, premještanje luka itd.) i ublažavanje (npr. povećanje uporabe energije iz obnovljivih izvora, promicanje promjene ponašanja itd.) prepoznati su kao globalni izazovi, kao i važnost rješavanja problema „gubitka i štete” povezanih s negativnim učincima klimatskih promjena. Kako bi se sporazum ratificirao, potreban je prag od 55 stranaka koje predstavljaju najmanje 55 % ukupnih globalnih emisija stakleničkih plinova. EU je službeno ratificirao Pariški sporazum 5. listopada 2016., čime je omogućio njegovo stupanje na snagu 4. studenoga 2016.

CILJEVI I POSTIGNUĆA

A. Napori koje EU ulaže u borbu protiv klimatskih promjena

Prema okviru klimatske i energetske politike do 2030., dogovorene 2014., dakle prije Pariškog sporazuma, Unija se do 2030. godine obvezala ostvariti sljedeće ciljeve: smanjiti emisije stakleničkih plinova za barem 40 % ispod razina iz 1990., povećati energetske učinkovitost za 32,5 % i povećati udio obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji na 32 %. Okvir do 2030. prati „ciljeve 20-20-20” koje treba ostvariti do 2020. i koje su 2007. odredili čelnici Unije: 20-postotno smanjenje emisija stakleničkih plinova, 20-postotno povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije i 20-postotno smanjenje ukupne potrošnje primarne energije (u usporedbi s razinama iz 1990.). Svi ti ciljevi preinačeni su u obvezujuće zakonodavne mjere, koje su također bile povezane s ciljevima EU-a u okviru Protokola iz Kyota.

[Sustav EU-a za trgovanje emisijama \(ETS\)](#), prvo i još uvijek najveće međunarodno tržište ugljika, ključan je politički instrument za borbu protiv klimatskih promjena.

Uspostavljen je 2005. i temelji se na načelu „ograničenja i trgovanja”: postavlja se granica za ukupnu količinu emisija stakleničkih plinova koje smije ispustiti više od 11 000 postrojenja (tvornica, elektrana, itd.) obuhvaćenih sustavom. Svako postrojenje kupuje ili dobiva „emisijske jedinice”, koje države članice nude na javnoj dražbi. Neiskorištenim jedinicama, od kojih svaka odgovara jednoj toni CO₂, može se trgovati s ostalim postrojenjima. Tijekom vremena ukupni broj jedinica postupno se smanjuje. Dva fonda, točnije fond za modernizaciju i fond za inovacije, služit će za modernizaciju energetske sustava u državama članicama s niskim dohodima i poticanje inovacije financiranjem projekata u području obnovljive energije, hvatanja i skladištenja ugljika te projekata s niskim emisijama ugljika. Emisije iz zrakoplovnog sektora također su obuhvaćene ETS-om, a postojeće [izuzeće za međukontinentalne letove](#) produljeno je do kraja 2023., kada počinje prva faza Programa za neutralizaciju i smanjenje emisija ugljika za međunarodno zrakoplovstvo Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO). [Švicarska i EU postigli su dogovor oko povezivanja svojih sustava trgovanja emisijama.](#)

Emisije iz sektora koji nisu obuhvaćeni ETS-om, kao npr. cestovni promet, gospodarenje otpadom, poljoprivreda i gradnja, podliježu obvezujućim godišnjim ciljnim vrijednostima smanjenja emisija stakleničkih plinova za svaku državu članicu, u skladu s [Uredbom o raspodjeli tereta](#). Parlament i Vijeće postigli su dogovor oko minimalnih ciljnih vrijednosti za razdoblje od 2021. do 2030. kako bi doprinijeli postizanju 30-postotnog smanjenja emisija stakleničkih plinova u EU-u iz tih sektora u odnosu na 2005. godinu i ostvarenju ciljeva Pariškog sporazuma. Osim toga, prvi će put sve države članice morati osigurati da emisije koje nastaju iz djelatnosti vezanih uz [korištenje zemljišta, prenamjenu korištenja zemljišta i šumarstvo](#) ne premašuju uklanjanja stakleničkih plinova iz atmosfere. Drugim riječima, šumama, obradivim zemljištima i travnjacima upravljat će se na održiv način kako bi se apsorbirala što veća količina emisija stakleničkih plinova iz atmosfere, a u najmanju ruku ona količina koju dotični sektor proizvodi („pravilo o neutralnoj ili pozitivnoj bilanci”), čime će se ostvariti važan doprinos borbi protiv klimatskih promjena.

[Direktivom o energiji iz obnovljivih izvora](#) nastoji se osigurati da do 2030. obnovljive energije kao što su solarna energija, energija vjetra, hidroelektrane i biomasa čine početni cilj od najmanje 32 % ukupne potrošnje energije u EU-u u pogledu proizvodnje električne energije, prometa, grijanja i hlađenja. Svaka država članica mora donijeti vlastiti nacionalni akcijski plan za obnovljivu energiju koji uključuje sektorske ciljane vrijednosti. Kako bi se uporaba obnovljive energije integrirala u prometni sektor, države članice moraju uvesti obvezu za dobavljače goriva koji bi tako morali zajamčiti da će do 2030. udio obnovljive energije u konačnoj potrošnji energije u tom sektoru biti najmanje 14 %.

Revidiranom [Direktivom o energetske učinkovitosti](#) utvrđen je cilj povećanja energetske učinkovitosti za EU od 32,5 % do 2030., s klauzulom o reviziji koja će omogućiti da se odredi viša vrijednost spomenutog cilja. Osim toga, revidiranom [Direktivom o energetske svojstvima zgrada](#), donesenom u svibnju 2018., obuhvaćene su mjere za ubrzanje stope obnove zgrada i prelaska na energetske učinkovitije sustave i inteligentne sustave upravljanja energijom.

Nadalje, u [Uredbi o upravljanju](#) prvi se put uvodi transparentan postupak upravljanja kako bi se pratio napredak u ostvarivanju ciljeva energetske unije i djelovanja u području klime EU-a, uključujući pravila o praćenju i izvješćivanju. Države članice obvezne su donijeti integrirane nacionalne klimatske i energetske planove za razdoblje 2021. 2030. Komisija je u rujnu 2020. [analizirala konačne planove](#) i potvrdila da su uglavnom u skladu s ciljevima Unije za 2030., uz izuzetak energetske učinkovitosti, gdje još uvijek postoji razlika u ambicijama za 2030. Postupak upravljanja otvara i mogućnost ažuriranja planova svake dvije godine kako bi se njima u obzir uzelo stečeno iskustvo te iskoristile nove mogućnosti do kraja desetljeća.

Tehnologijom [hvatanja i skladištenja ugljika](#) izdvaja se ugljični dioksid iz atmosferskih emisija (koje su posljedica industrijskih procesa), komprimira ga se i prenosi do odredišta na kojima se može skladištiti. U skladu s Međuvladinim panelom o klimatskim promjenama, tim bi se procesom moglo ukloniti 80–90 % emisija CO₂ iz elektrana na fosilna goriva. No provedba planiranih demonstracijskih projekata u Europi teža je nego što se isprva predviđalo, pri čemu visoki troškovi predstavljaju jednu od glavnih prepreka.

Novi osobni automobili registrirani u EU-u moraju biti u skladu sa [standardnim vrijednostima emisija CO₂](#), kojima je od 2021. utvrđena ciljna vrijednost za cijeli vozni park EU-a od 95 g/km za automobile. Kako bi se stvorili poticaji industrija ulaže u nove tehnologije, mogu se koristiti i krediti, na primjer, da najčišći automobili svakog proizvođača vrijedi više od jednog automobila pri izračunu prosječnih specifičnih emisija CO₂.

[Kvaliteta goriva](#) također je važan element u smanjenju emisija stakleničkih plinova. Cilj pravnih propisa Unije smanjiti je intenzitet emisija stakleničkih plinova u gorivima za 6 % do 2020. godine, a to se, između ostalog, trebalo postići upotrebom biogoriva, za koja je također trebalo ispuniti određene kriterije u pogledu održivosti.

Emisije CO₂ iz međunarodnog pomorskog prometa velike su i očekuje se da će još osjetno rasti. Unija, koja se zalaže za zauzimanje globalnog pristupa, je u međuvremenu osnovala sustav za [praćenje, izvještavanje i verifikaciju emisija CO₂ iz brodova](#) na razini EU-a, kao prvi korak prema njihovom smanjenju. Veliki brodovi morat će pratiti i na godišnjoj razini prijavljivati provjerene emisije CO₂ koje otpuštaju na putu prema lukama EU-a, unutar njih i na odlasku, zajedno s drugim relevantnim informacijama.

Nakon zabrana klorofluorouglijka (CFC) 1980-ih, čiji je cilj bio zaustavljanje uništavanja ozonskog omotača, danas se kao zamjena u velikom broju industrijskih primjena, primjerice rashlađivanju i hlađenju, upotrebljavaju fluorirani plinovi (fluorirani staklenički plinovi) jer oni ne uništavaju ozonski omotač. No njihov bi potencijal za globalno zagrijavanje mogao biti do 25 000 puta veći od potencijala koji ima CO₂. Unija je stoga poduzela mjere nadzora nad upotrebom [fluoriranih stakleničkih plinova](#) i zabrane njihove upotrebe u novim uređajima za rashlađivanje te hladnjacima u razdoblju 2022.–2025., čime je zadala tempo njihovom postupnom ukidanju na globalnoj razini.

B. Europski zeleni plan

Komisija je 11. prosinca 2019. predstavila [europski zeleni plan](#), ambiciozan paket planiranih mjera osmišljenih kako bi EU do 2050. godine ostvario cilj ugljične neutralnosti. Te mjere, koje dopunjuje [okvirni plan ključnih djelovanja](#), kreću se od ambicioznog smanjenja emisija do ulaganja u najsuvremenija istraživanja i inovacije te očuvanja prirodnog okoliša Europe. Cilj zelenog plana, koji bi pratila ulaganja u zelene tehnologije, održiva rješenja i nova poduzeća, jest i da postane nova strategija rasta EU-a kojom će se EU pretvoriti u održivo i konkurentno gospodarstvo. Sudjelovanje i predanost javnosti i svih dionika ključni su za njegov uspjeh. Među ključnim djelovanjima u okviru europskog zelenog plana je i [europski propis o klimi](#), kojim se namjerava ostvariti cilj klimatske neutralnosti EU-a do 2050. Konkretno, njime se predviđa povećanje [cilja zacrtanog za 2030.](#) u pogledu smanjenje emisija stakleničkih plinova na najmanje 55 % u odnosu na razine iz 1990. Nadalje, drugi prijedlozi Komisije uključuju komunikacije o [planu ulaganja za održivu Europu](#) i [europskom klimatskom paktu](#); prijedloge o uredbama o uspostavi [Fonda za pravednu tranziciju](#) i reviziji [smjernica za transeuropsku energetske infrastrukturu](#) te strategije EU-a za [integraciju energetskeg sustava](#) te za [vodik](#), kao i novu [strategiju EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama](#).

Komisija je 14. srpnja 2021. predstavila [paket zakonodavnih prijedloga s ciljem smanjenja emisija u EU-u za 55 %](#) („Fit for 55“) i postizanja transformacijskih promjena koje su potrebne u cijelom gospodarstvu, društvu i industriji na putu prema postizanju klimatske neutralnosti do 2050. Ti prijedlozi uključuju proširenje sustava trgovanja emisijama na pomorski i cestovni promet te zgrade te čišća goriva za zrakoplovni i pomorski sektor, uključujući novu infrastrukturu za alternativna goriva. Parlament i Vijeće postigli su 17. prosinca 2022. dogovor o ambicioznijim mjerama za reformu sustava trgovanja emisijama: cilj smanjenja emisija za 62 % do 2030. u odnosu na razine iz 2005. Kako bi se državama članicama pružila potpora u njihovim nastojanjima da smanje emisije iz zgrada, cestovnog prometa i određenih industrijskih sektora, 2027. će se pokrenuti novi zaseban sustav trgovanja emisijama (ETS II). Prethodno navedenim paketom uvodi se i [novi mehanizam za prilagodbu ugljika na granicama](#) kako bi se suzbilo istjecanje ugljika, novi [Socijalni fond za klimatsku politiku](#) te poboljšani fondovi za modernizaciju i inovacije.

[Uredbom o raspodjeli tereta](#) (odobrenom u ožujku 2023. u okviru paketa „Spremni za 55 %“) povećavaju se klimatske ambicije EU-a. Konkretno, svi sektori obuhvaćeni Uredbom moraju do 2030. postići zajedničko smanjenje emisija od 40 % u odnosu na razine iz 2005. U ažuriranoj Direktivi o energiji iz obnovljivih izvora (RED) predlaže se da se obvezni udio obnovljivih izvora energije u strukturi primarne potrošnje u EU-u poveća na 42,5 %.

[Revizijom Direktive o energetskej učinkovitosti](#), zaključenom nakon međuinstitucijskih pregovora u srpnju 2023., utvrđen je ambiciozan pravno obvezujući cilj u pogledu energetske učinkovitosti EU-a prema kojem se do 2030. krajnja potrošnja energije u usporedbi s 2020. treba smanjiti barem za 11,7 %.

Nadalje, Komisija je 5. travnja 2022. predstavila pojačani [prijedlog o fluoriranim stakleničkim plinovima](#) kojim se nastoji uštedjeti 40 milijuna tona emisija CO₂ do 2030.

Komisija je 14. listopada 2020. predstavila i [strategiju EU-a za smanjenje emisija metana](#). Metan je drugi najveći uzročnik klimatskih promjena nakon CO₂. Stoga je rješavanje problema emisija metana ključno za postizanje naših klimatskih ciljeva za 2030. i cilja klimatske neutralnosti do 2050. Komisija je 15. prosinca 2021. predstavila dodatni [prijedlog](#) za smanjenje emisija metana u energetske sektoru u Europi i u globalnom lancu opskrbe.

Revizijom [Direktive o energetske svojstvima zgrada](#), donesenom 15. prosinca 2021., ažurira se postojeći regulatorni okvir i državama članicama pruža fleksibilnost potrebna kako bi se uzele u obzir razlike u fondu zgrada diljem Europe. Direktiva je trenutačno u postupku preinake. Parlament je na plenarnoj sjednici 14. ožujka 2023. odobrio svoje mišljenje o direktivi i utvrdio ambicioznije stajalište prije pregovora s državama članicama. Revidiranom direktivom utvrđuje se kako Europa može postići potpuno dekarbonizirani fond zgrada s nultom stopom emisija do 2050. U veljači 2023. Parlament i Vijeće postigli su dogovor o dodatnom cilju smanjenja emisija za cijeli vozni park EU-a za nove automobile (55 %) i nove kombije (50 %) do 2030. Također je uveden cilj smanjenja emisija CO₂ za 30 % za nove kamione, s prijelaznim ciljem od 15 % do 2025. Parlament je 14. ožujka 2023. donio reviziju Uredbe o sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva, kojom se utvrđuje novi cilj za 2030. za povećanje ponora ugljika u EU-u za 15 %.

Parlament i Vijeće postigli su 23. ožujka 2023. neformalni dogovor o zakonu o održivim brodskim gorivima s ciljem smanjenja emisija s brodova za 2 % od 2025. i za 80 % od 2050. Nadalje, najmanje 2 % brodskih goriva EU-a morat će do 2034. potjecati od e-goriva proizvedenih zelenom električnom energijom. Sljedeći korak u zakonodavnom postupku bit će službeni dogovor o tom predmetu, koji je dio paketa „Spremni za 55 %”.

ULOGA EUROPSKOG PARLAMENTA

Kad je riječ o pitanjima u vezi klimatskih promjena, Parlament je već dugo uključen u međuinstitucijske pregovore s Europskim vijećem u okviru kojih je zauzimao stavove koji povećavaju ambiciju za djelovanjem EU-a.

Prije Pariške konferencije COP 21 2015. Parlament je ponovno naglasio da postoji hitna potreba „za učinkovitom regulacijom i ograničavanjem emisija u međunarodnom zračnom i pomorskom prometu”. Izrazio je razočaranje činjenicom da s Međunarodnom organizacijom civilnog zrakoplovstva (ICAO) nije postignut dogovor u vezi sa smanjenjem emisija. Uvođenje Programa za neutralizaciju i smanjenje emisija ugljika za međunarodno zrakoplovstvo uglavnom je usmjereno na kompenzacije, za koje ne postoji jamstvo kvalitete i koje imaju pravno obvezujući status tek od 2027. nadalje. Glavne članice CAO-a još se nisu obvezale da će sudjelovati u dobrovoljnoj fazi.

Parlament je sklon širokom određivanju cijena ugljika i zalaže se za raspodjelu prihoda od trgovanja emisijskim jedinicama za ulaganja povezana s klimom. Poziva na poduzimanje konkretnih mjera, uključujući raspored za [postupno ukidanje svih subvencija za fosilna goriva](#).

U jednom od prethodnih uvida u stanje u vezi s emisijama CO₂ iz osobnih automobila i kombija Parlament je ustrajao na tome da se što prije uvede novi globalni ciklus

ispitivanja koji je definirao UN, s ciljem prikazivanja stvarnih uvjeta vožnje pri mjerenju emisija CO₂.

Imajući u vidu 24. konferenciju stranaka u Katowicama, Parlament je u svojoj [rezoluciji od 25. listopada 2018.](#) prvi put pozvao na povećanje cilja EU-a u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova za 55 % do 2030. Osim toga, Parlament smatra da bi se teške i vrlo vjerojatno nepovratne posljedice porasta globalne temperature od 2°C mogle izbjeći ako se usmjerimo na ambiciozniji cilj od 1,5°C postavljen u Parizu, u skladu s čime bi se globalne emisije stakleničkih plinova, koje su u porastu, najkasnije do 2050. morale spustiti na nultu neto stopu. Zbog toga je također pozvao Komisiju da predloži dugoročnu strategiju EU-a za postizanje nulte neto stope emisija stakleničkih plinova do sredine stoljeća.

U srpnju 2018. Parlament je donio [rezoluciju o klimatskoj diplomaciji EU-a](#), u kojoj je istaknuto da Unija mora biti predvodnik u borbi protiv klimatskih promjena i sprečavanju sukoba. U njoj se naglašava da bi trebalo ojačati diplomatske kapacitete EU-a kako bi se promicalo djelovanje u području klime na globalnoj razini, podržala provedba Pariškog sporazuma i spriječili sukobi povezani s klimatskim promjenama.

U studenome 2019. Parlament je [proglasio klimatsku krizu](#) u Europi i pozvao sve države članice da se obvežu na ostvarivanje nulte neto stope emisija stakleničkih plinova do 2050. Parlament je isto tako htio da Komisija osigura potpunu usklađenost svih relevantnih zakonodavnih i proračunskih prijedloga s ciljem ograničavanja globalnog zatopljenja ispod 1,5°C.

Parlament je 8. listopada 2020. donio pregovarački mandat o propisu EU-a o klimi te zatražio da se cilj smanjenja emisija do 2030. poveća na 60 %. Iako je međuinstitucijskim sporazumom postignutim 21. travnja 2021. između Parlamenta i Vijeća potvrđen cilj od 55 % koji je predložila Komisija, Parlament je uspio dodatno naglasiti ulogu i doprinos uklanjanja ugljika, što znači da bi se taj cilj mogao povećati na 57 %. Nadalje, u skladu s mandatom Parlamenta, Komisija će najkasnije šest mjeseci nakon prvog globalnog pregleda stanja u skladu s Pariškim sporazumom predložiti cilj za 2040. godinu, uzimajući u obzir predviđeni okvirni proračun EU-a za smanjenje emisija stakleničkih plinova. Naposljetku je, s obzirom na važnost neovisnih znanstvenih savjetovanja, na prijedlog Parlamenta osnovan [Europski znanstveni savjetodavni odbor za klimatske promjene](#) koji će ocjenjivati dosljednost politika i pratiti postignuti napredak.

U izvješću naslovljenom „Znanstveni savjeti za utvrđivanje klimatskog cilja na razini EU-a za 2040. i proračuna za stakleničke plinove za razdoblje 2030.–2050.“, objavljenom u siječnju 2023., Europski znanstveni savjetodavni odbor za klimatske promjene institucijama EU-a pruža znanstveno utemeljenu procjenu klimatskog cilja za 2040. i proračun EU-a za emisije stakleničkih plinova za razdoblje 2030.–2050. U skladu s tim izvješćem EU mora težiti smanjenju neto emisija za 90–95 % do 2040. u odnosu na razine iz 1990.

Parlament je 15. rujna 2022. donio [rezoluciju](#) o posljedicama suše, požara i drugih ekstremnih vremenskih pojava s ciljem daljnjeg jačanja napora EU-a u borbi protiv klimatskih promjena.

Više informacija o ovoj temi dostupno je na internetskim stranicama [Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane](#).

Georgios Amanatidis
09/2023

